

surin aitun, sool keldren nink heringid tol pool  
Tüna jõkke saa tuhhanda pütti kaupa eesärralikun  
aitun. Nida saap se sure kauplemise läbbi mõnni  
wilja-terrakene nink mõnni hä linna punnakene, mes  
sinno nurme pääl om kassunu nink sinno käest läb-  
bikäunu, kawele male sadetus nink prugitas ihho  
toiduses nink kattes mõnneft innemiseft, feddas  
sinna eale ei olle nännu, ei sa ka omme filmiga  
nätta. Uusu minno, armas küllamees, — sedda  
suurt kauplemist om Summal omman tarkusen im-  
metaolikult säednu, nida et innemise figin paigun  
oppise, — et meie üts tõist peame orjama ja aw-  
witama eggasits omma tö nink waiwaga.

Minna olle Riia lina Liwlandi, ma pä-linas  
kutsnu. Ent pä-linas ei kutsuta tedda mitte ütsinda  
suruse nink kauplemise pärrast, enge ka sepärrast,  
et üllemba kohto, mes meie armolik Keisri her  
Liwlandi male om säednu, Riia linan omma nink  
sääl meie ma eest hooft kandwa. Siin omma  
üllemba kohto, mes allamba kohto mõistmisi kinni-  
tawa wai mudutawa. Siin ellap Kindrakubberner,  
siin om Hoowrihtri nink Kubbernemango-wallitsuse,  
kohhus. Siin ellap ka meie Ewangeliumi-Lutteri  
uusu koggoduste piiskop nink kannap piiskopi koh-  
tuga hooft meie kerrikuide nink koggoduste waimo-  
liko saisuse eest.

Ent Riia liin om ka figewannemb liin meie  
maal — nink temma ehhitamisega om luggu nidade  
olnu: Seitseme saa ajastaja eest olli küf rahwas,  
mes Some lahhest seni kui tol pool Tüna jõkke, sure  
merre nink Peipsi wahhel, elli — paggana rahwas  
nink orjas tühje wäärjummaliid nink kummarid neid  
pühhas petu puie al nink tõije neile ma wilja nink  
ellajid ohwris, — ohwritsiwa ka saggede innemisi,  
feddi nemma ärratapsiwa. Muido mõist rahwas  
kül maad harrida, karja piddada, willo ketrada nink  
rõiwast kududa. Püüdsiwa ka kalso järwist nink

jõggist nink tapsiwa kätti wisi linde nink muid mõts,  
ellajid, sest mõtse nink soid olli tol kõrre wäega  
paljo meie maal. — Ent rahwas elli troppi, ehk  
seltswisi wannembide al nink olli neil üttepühku  
taplemine nink sõdda tõine tõisega nink ka ümbre-  
kautse rahwaga. Es olle neil mārastege hääb tõrda,  
— ni kui kunnage paggana rahwa man, sest Sum-  
mala sõnna nink säedust nemma es tunne. — Ent  
sis elli kolmesuggune rahwas meie maal, kel olliwa  
eesisuggutse kele nink ellamise wisi nink tüllitsiwa ikkes  
tõine tõisega. Ma lätisiwa surin troppin tõiste piri  
sisse, lätisiwa maiu pallama, risusiwa karju, hae-  
tiwa wilja põllo pääl ärra, waiwasiwa nink tapsiwa  
nõrku naisi nink latsi, ehk wõttiwa neid ka wangi-  
wisi ütten, et nemma neid koddun wäärjummaliile  
ohwritses ehk rasset orjust neide päle pannes. Se  
kolmesuggune rahwas olli: Ma-rahwas, mes So-  
me-merrest seni kui Wirzjärwe lõunepolitse otsani elli,  
— Liwi-rahwas, — mes Wirzjärwest sure merreni  
iste, nink Lätti-rahwas, mes lõunepool olli. —  
Liwi-rahwas om nüüd pea küf ärrakaonu, mõnni  
tuhhat ellap ennege weel Sallatse kihhelfkun, ranna  
weren, — nink neide keel saap pea otsani ärraka-  
ma, sest et nemma parhilla ke jo küf selget lätikeelt  
kõnnelewa. Lätti-rahwa mannu tulliwa 700 ajast-  
aja eest Saksa kaupmehhe, kea mõnne sure lai-  
waga Tüna-jõe sissee olliwa lännu. Lätlaste røemus-  
tiwa sest wastseft kaubast, mes ne mehhe neile tõiwa,  
nimmelt mürgitsist asjust, — ni kui kirwe, wassara,  
ohherti, sagi nink mu tulluliko asja, — mes nemma  
essi es mõista tetta, — nink naisile — sedda sa  
wõit pea arwata — olli suur røem nõgladest, karest,  
firriwast røiwast nink paeltest, helmedest nink ka  
wäikust peeglist, kun nemma omma illosat palget  
selgede näggiwa. Säratse kauba eest nemma anni-  
wa wõerile mehhile hää meel, mes nemma tarwi-